

De Nederlandse economen top-30

ESB presenteert voor de zevende maal de Nederlandse economen top-30, de ranglijst waarin de Nederlandse economenelite wordt gerangschikt naar het aantal malen dat zij in artikelen in internationale economische tijdschriften is geciteerd. Ergerlijk voor sommigen, bevredigend voor anderen, en voor de rest hopelijk een aangename tijdsbesteding op een van de donkere dagen rond kerstmis. Meer pretenties kunnen volgens de auteur niet aan het artikel worden toegerekend.

DRS. M.A. LANGMAN*

In dit artikel wordt voor de zevende maal de Nederlandse economen top-30 gepubliceerd 1). Deze top-30 geeft weer welke Nederlandse economen in de afgelopen vijf jaar het meest zijn geciteerd in internationale tijdschriften. De betekenis van de klasseringen is beperkt. In het top-30-artikel van vorig jaar is uitgebreid ingegaan op de bezwaren die kunnen worden ingebracht tegen het hanteren van citatie-analyses als methode om de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek te meten. Dat op deze bezwaren dit jaar niet wordt teruggekomen betekent niet dat we er ons niet meer van bewust zijn. Dit artikel heeft dan ook niet de pretentie de Nederlandse economenelite te rangschikken naar kwaliteit. Het is een verhaal voor onder de kerstboom, ter verlichting van de lange winteravonden, al kunnen we ons voorstellen dat enkele economen het op de salontafel laten slingeren voor het geval er onverwacht bezoek komt.

Voor we dit bezoek echter op de hoogte stellen van de klassering van de gastheer (vrouwen zijn niet tot de top-30 doorgedrongen), vragen we eerst aandacht voor de werkwijze die bij het samenstellen van de hitlijsten is gevolgd.

Werkwijze

Bij het samenstellen van de top-30 is niet gekeken naar de produktiviteit van wetenschappers in termen van het aantal door hen geproduceerde bladzijden, maar naar de mate waarin die bladzijden bij collega-wetenschappers aanslaan. Daartoe wordt een 'citatieanalyse' toegepast, wat een duur woord is voor het turven van het aantal maal dat de betreffende auteur in de onderzochte jaren is geciteerd.

Bij de telling wordt uitgegaan van de SSCI, de Social sciences citation index. In de SSCI worden de verwijzingen geïndexeerd die voorkomen in zo'n 1.500 belangrijke internationale tijdschriften op het terrein van de sociale wetenschappen. Ongeveer 150 van deze tijdschriften hebben betrekking op de economische wetenschappen. Drie, daarvan zijn afkomstig uit Nederland, te weten *De Economist*, het *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geschiedenis* en de *European Economic Review*. Naast de tijdschriften is een aantal congresbundels opgenomen.

De SSCI is bedoeld als hulpmiddel bij sociaal-econo-

misch onderzoek. Men kan er de verwijzingen vinden die in artikelen in de geregistreerde tijdschriften zijn opgenomen, zonder de tijdschriften zelf te hoeven raadplegen. Bovendien wordt per auteur bijgehouden door wie de publikaties die hij ooit het licht heeft doen zien in de betreffende periode zijn geciteerd. Dit is handig voor mensen die op zoek zijn naar recente artikelen over onderwerpen waarover ze alleen gedateerde publikaties ter beschikking hebben.

Bovendien is de SSCI handig bij het samenstellen van de Nederlandse economen top-30. In plaats van alle 150 belangrijke internationale economische tijdschriften te moeten doorbladeren op zoek naar citaten kan worden volstaan met het turven van de referenties in de SSCI. We hebben het ons echter niet al te gemakkelijk gemaakt. Niet alle referenties zijn meegeteld. Boekbesprekingen en review-artikelen zijn niet meegeteld, net als verwijzingen naar eigen werk. Belangrijker is nog dat het 'aantal citaten' is opgevat als het aantal artikelen waarin aan het werk van de auteur is gerefereerd. Als iemand dus in één artikel verschillende publikaties van een Nederlandse econoom aanhaalt, telt dat voor die econoom slechts als één citaat. Dit is gedaan om de versturende invloed van citatienetwerken (groepen economen die elkaar niet citeren vanwege de inhoud van hun bijdragen, maar om elkaar van dienst te zijn) te beperken.

Een bezwaar van het hanteren van de SSCI is dat van artikelen die door een groep auteurs zijn geschreven alleen de eerstgenoemde auteur wordt geïndexeerd. Hierdoor wordt in de top-30 een aantal economen onrecht aangedaan. Voorts komt een aantal bekende economen niet voor omdat alleen in Nederland werkzame Nederlandse economen zijn geteld. Dit treft bij voorbeeld Van Wijnbergen, de nummer één van de Intermediair economenhitparade, die werkzaam is bij de Wereldbank in Washington, en de in Nederland werkzame Belgen Paelinck, Palm en Theeuwes. Ten slotte moet worden vermeld dat bedrijfs-

* De auteur is redacteur van *ESB*.

1) De eerste vier top-30's werden verzorgd door J.J. van Duijn en stonden in *ESB* op 18 november 1981, 15 december 1982, 14 december 1983 en 12 december 1984. De vijfde, door T.M. Buitendorp en M.A. Langman, verscheen in *ESB* op 18/25 december 1985 en de zesde, door M.A. Langman, op 10 december 1986.

Tabel 1. De Nederlandse economen top-30, 1982-1986

	Instelling	Citaten	Hoogste notering
1. (1) J. Tinbergen	emer.	315	1 (1976-1986)
2. (2) P. Nijkamp	VU	138	2 (1979-1986)
3. (3) J.J. van Duijn	Robeco	67	3 (1984-1986)
4. (4) B.M.S. van Praag	EUR	57	3 (1978; 1981-1983)
5. (6) J. Pen	RUG	44	2 (1976)
6. (5) J.S. Cramer	UvA	42	2 (1977 en 1978)
7. (8) A. Kapteyn	KUB	42	4 (1983)
8. (7) T. Kloek	EUR	41	4 (1980)
9. (10) C.P.A. Bartels	BuroBartels	41	4 (1986)
10. (13) P. Rietveld	VU	40	5 (1983)
11. (9) W.F. van Raaij	EUR	39	4 (1984)
12. (12) H. Linnemann	VU	36	4 (1976, 1977 en 1982)
13. (19) J. Spronk	EUR	30	6 (1984)
14. (25) L. van den Berg	EUR	29	5 (1986)
15. (24) E.J. Bomhoff	EUR	28	6 (1986)
16. (16) M.M.G. Fase	DNB/UvA	28	8 (1977)
17. (11) P. Korteweg	Robeco	26	3 (1978)
18. (17) J. Koerts	EUR	25	9 (1977)
19. (21) S.K. Kuipers	RUG	24	18 (1982)
20. (18) A. Heertje	UvA	22	14 (1983)
21. (26) J.F. Kiviet	UvA	21	13 (1983)
22. (20) A. van Delft	RPD	21	11 (1979)
23. (27) T.M.M. Verhallen	RIN	21	11 (1984)
24. (29) L. Hordijk	VU	20	13 (1982)
(14) L.H. Klaassen	NEI	20	3 (1979)
26. (—) W. Driehuis	UvA	20	3 (1980)
27. (30) W.J. Keller	CBS/UvU	19	19 (1983)
28. (—) W.T.M. Molle	RUL/NEI	18	16 (1982)
29. (—) G. van der Laan	VU	18	19 (1982)
30. (—) P. Kooiman	CBS	18	11 (1985)

Tabel 2. De Nederlandse internationals, 1982-1986

	Instelling	Citaten
1. (1) J. Tinbergen	emer.	279
2. (2) P. Nijkamp	VU	97
3. (3) J.J. van Duijn	Robeco	46
4. (4) J.S. Cramer	UvA	36
5. (5) T. Kloek	EUR	36
6. (7) H. Linnemann	VU	34
7. (6) W.F. van Raaij	EUR	33
8. (8) C.P.A. Bartels	BuroBartels	32
9. (9) J. Pen	RUG	29
10. (17) E.J. Bomhoff	EUR	25
11. (10) J. Koerts	EUR	25
12. (14) P. Rietveld	VU	23
13. (18) J.F. Kiviet	UvA	21
14. (24) L. van den Berg	EUR	20
15. (20) B.M.S. van Praag	EUR	18
16. (12) A. Heertje	UvA	18
17. (22) A. Kapteyn	KUB	17
18. (23) J. Spronk	EUR	17
19. (16) M.M.G. Fase	DNB/UvA	17
20. (29) W.T.M. Molle	RUL/NEI	17
21. (21) G. van der Laan	VU	16
22. (27) L. Hordijk	VU	15
23. (15) L.H. Klaassen	NEI	15
24. (30) P. Kooiman	CBS	15
25. (13) P. Korteweg	Robeco	14
26. (11) H. Neudecker	UvA	14
27. (28) J. Pelkmans	EIPA	14
28. (26) A. van Delft	RPD	13
29. (25) A. ten Kate	EUR	13
30. (—) Ch. Elbers	VU	12

economen bij het samenstellen van de top-30 buiten beschouwing zijn gebleven. Alleen wetenschappers die zich bezighouden met algemene economie en aanverwante terreinen, zoals econometrie, ruimtelijke economie en financiering zijn meegenomen. In tegenstelling tot *Quod Novum* tellen sociologen niet mee 2).

Een ander probleem is dat de SSCI bij het cumuleren van de trimester-delen tot jaardelen en van de jaardelen tot vijfjaarsdelen kuren vertoont. Veel citaten worden plotseling in andere jaren opgenomen dan eerst. Bij het tellen en rangschikken kunnen dus fouten opgetreden zijn. Toch is dat niet het grootste probleem.

Moelijker is het er achter te komen welke economen een kans maken en dus moeten worden geteld. Het is ei-

Tabel 3. De top-10 in 1986

	Instelling	Citaten	Waarvan internationaal
1. (1) J. Tinbergen	emer.	39	36
2. (2) P. Nijkamp	VU	34	28
3. (3) J.J. van Duijn	Robeco	12	12
4. (9) C.P.A. Bartels	BuroBartels	11	10
5. (15) L. van den Berg	EUR	11	8
6. (23) E.J. Bomhoff	EUR	10	10
7. (8) J. Pen	RUG	9	8
8. (13) P. Rietveld	VU	9	6
9. (7) B.M.S. van Praag	EUR	9	5
10. (14) M.M.G. Fase	DNB/UvA	8	5

Tabel 4. De tipparade 1987 a)

	Instelling	Citaten	Waarvan internationaal
1. J. Tinbergen	emer.	31	16
2. P. Nijkamp	VU	13	10
3. J.J. van Duijn	Robeco	12	9
4. C.P.A. Bartels	BuroBartels	8	4
5. A. Knoester	KUN	7	7
6. A. Kapteyn	KUB	7	6
7. W.F. van Raaij	EUR	6	6
8. A. Heertje	UvA	6	4
W.J. Keller	CBS/UvU	6	4
J.G. Lambooij	UvA	6	4

a) Het aantal citaten over de maanden januari tot en met augustus.

genlijk net wetenschap. In principe kunnen oneindig veel hypothesen worden opgesteld. De kunst is dan ook niet hypothesen te toetsen, hoewel ook daarbij fouten kunnen optreden, maar de juiste hypothesen op te stellen. Edison mag dan wel zeggen: „Genius is one percent inspiration and ninety-nine percent perspiration”, zonder dat je een lichtje opgaat schiet je met zweetdruppels weinig op. Met andere woorden, het is heel goed mogelijk dat we aanstormend talent over het hoofd hebben gezien. Dit kan zich echter troosten met de gedachte dat het minder erg is om door ons over het hoofd gezien te worden dan door de auteurs van artikelen in de internationale wetenschappelijke economische tijdschriften.

De hitparades

De resultaten van het telwerk (geen sinecure, voor de grootte van de letters van de SSCI zou de gemiddelde verzekeraar zich niet schamen) zijn weergegeven in vier tabellen. In tabel 1 staat de ranglijst over de jaren 1982-1986. De tweede tabel bevat de lijst van 'internationals', waarin alleen citaten door buitenlanders zijn opgenomen. Tabel 3 en 4 ten slotte geven de top 10 weer over respectievelijk het jaar 1986 en de eerste acht maanden van 1987.

In de top-30 over vijf jaar is in vergelijking met de ranglijst van vorig jaar weinig veranderd. Tinbergen, Nijkamp, Van Duijn en Van Praag staan nog steeds stevig op de eerste vier plaatsen. Dan volgt een groep van acht die zich op enige afstand op de plaatsen vijf tot en met twaalf heeft genesteld. Korteweg is uit deze groep weggevallen, maar het is dan ook een tijd geleden dat hij zich actief met de wetenschap bemoeide. Zijn opvolger op de Erasmus Universiteit, Bomhoff, heeft samen met zijn collega's Spronk en Van den Berg de achtervolging op de groep van acht ingezet. Alle drie maken ze een redelijke kans volgend jaar de aansluiting te vinden. Met Van den Berg hebben we ook de

2) *Quod Novum*, 2 december 1987. Een ander verschil met de *Quod Novum*-top-30 is dat D.R. Wittink, associate professor of business administration aan de Graduate School of Business van de Stanford University en voor zover ons bekend geen Nederlander, bij ons ontbreekt.

snelste stijger in de top-30 gehad. De snelste daler is Neudecker, die van de vijftiende plaats uit de top-30 verdween. De andere economen die zijn verdwenen zijn A.S. Brandsma, die naar Engeland is vertrokken en dus niet meer meetelt, Den Hartog en Ten Kate. Den Hartog stond al sinds de eerste top-30 in 1981 in de lijst, Ten Kate heeft alleen nog in 1985 ontbroken. Voor de vier verdwenen economen zijn in de plaats gekomen Driehuis, Molle, Van der Laan en Kooiman. Driehuis is terug na een jaar afwezigheid, de andere drie stonden nog niet eerder in de top-30, maar kwamen eerder al wel voor op de lijst van internationals. De lijst van internationals, tabel 2, biedt ook nog enige interessante informatie. Een aantal economen blijkt in het buitenland populairder dan in eigen land. Kiviet, Molle en Van der Laan staan op deze lijst zeven plaatsen hoger dan op de totaallijst, en Neudecker, Pelkmans en Ten Kate, die op de totaallijst ontbreken, komen wel voor op de lijst van internationals.

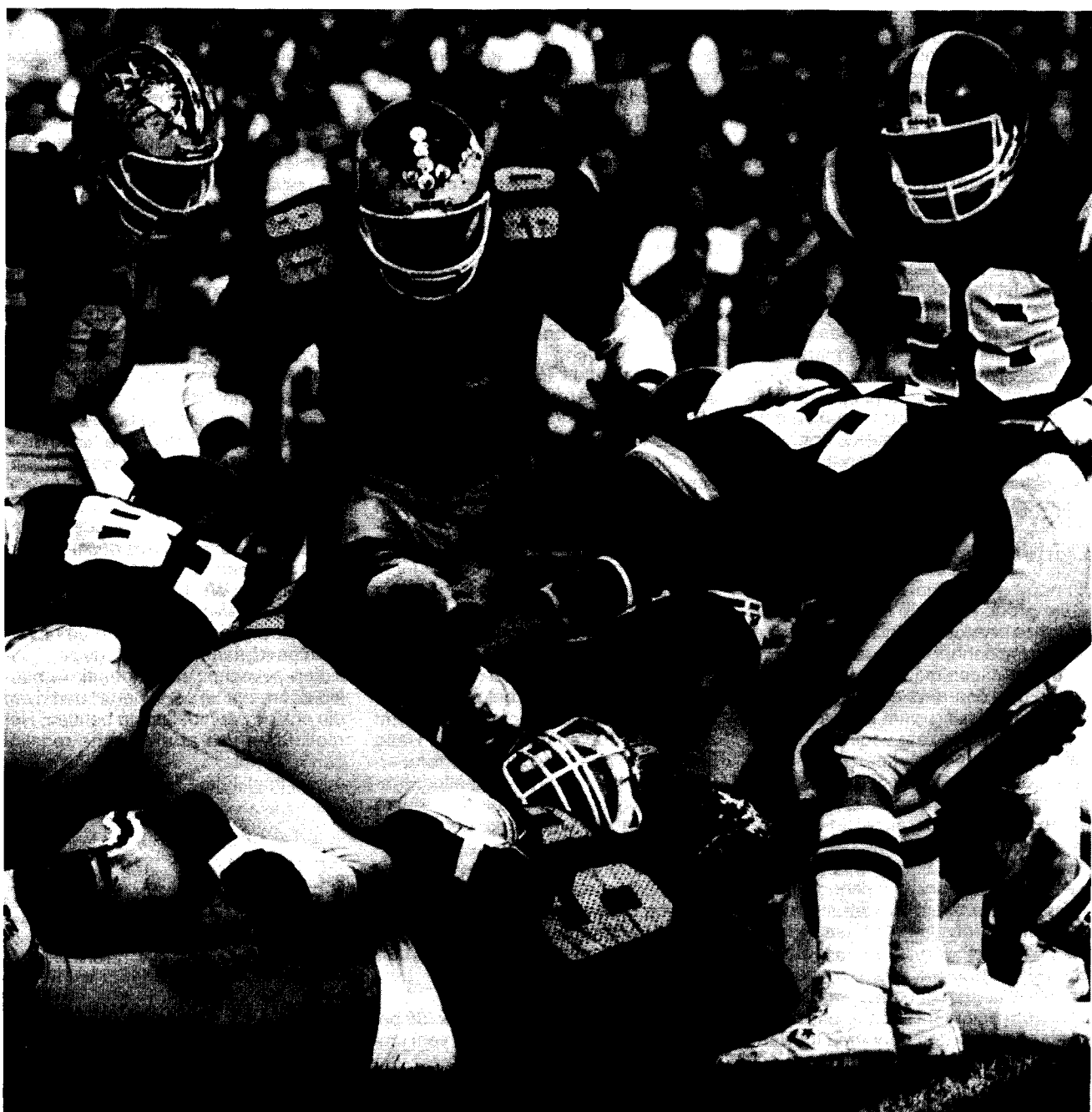
Tabel 3, de top-10 van 1986, levert geen grote verrassingen op. De stijgende trend van Van den Berg, Bomhoff en Rietveld wordt nog eens bevestigd. De hoge klassering van Fase heeft op de totaallijst niet tot een hogere plaat-

sing geleid. In tabel 4, de tipparade van 1987, zien we uiteindelijk twee nieuwe namen, te weten Knoester en Lambooj. Met name Knoester maakt een goede kans volgend jaar de top-30 binnen te komen. Heertje en vooral Keller zullen volgend jaar een aantal plaatsen stijgen op de lijst.

Slot

Revolutionaire veranderingen hebben ook dit jaar niet plaatsgevonden in de top-30. Het zijn weer de gevestigde namen die van zich doen spreken. De wetenschappelijke ontwikkeling gaat niet snel. Nieuwlichterij wordt met achterdocht bekeken. De toetredingsbarrières zijn hoog. Jongeren zal dat tegenvallen. Maar zij kunnen zich troosten met de gedachte dat ook zij, als ze eenmaal tot de gevestigde orde behoren, moeilijk van hun sokkel te krijgen zullen zijn.

M.A. Langman

Dringen om een plaatsje

(foto ANP)